

XXXIII. NEDJELJA KROZ GODINU – UOČNICA SV. N. TAVELIĆA

Šibenik, 13. studenoga 2022.

ČITANJA:

Mal 3,19-20a; Ps 98,5-9; 2Sol 3,7-12; Lk 21,5-19

Nadahnujući se današnjim biblijskim čitanjima koje nam Crkva predlaže i životom sv. Nikole Tavelića možemo govoriti o 3B ili 3 Budi (a za odabrane 4B ili 4 Budi) koja će nam pomoći da autentično živimo svoj kršćanski poziv i poslanje. Pa krenimo.

Budi postojan!

Isus u evanđelju govori o realnosti svijeta u kojem živimo koja se nerijetko očituje preko uznemirujućih događaja uzrokovanih prirodnim čimbenicima ili, što je gore, ljudskom krivnjom zbog nesavjesnog, grešnog i okrutnog djelovanja. Osim toga Isus kaže kako oni koji njega nasljeđuju neće imati jednostavan put, štoviše vrlo često trnovit: *podignut će na vas ruke i progoniti vas, predavati vas u sinagoge i tamnice. Vući će vas pred kraljeve i upravitelje zbog imena mojega*. Ne treba biti previše pametan da shvatimo kako se logika ovog svijeta vrlo često protivi evanđeoskoj logici i otežava živjeti dosljedno Evanđelje. No to nas ne smije obeshrabriti. Naprotiv! Isus nas uči da je to prilika da svjedočimo evanđelje i potiče nas da ne zanemarimo tu priliku.

Naime, mi moramo dati odgovor na mnoga iskušenja koja nas mogu zadesiti u životu (bila ona prourokovana prirodnim ili ljudskim čimbenicima, bila ona šire npr. globalne naravi ili neka osobna iskušenja). Ne možemo stajati skrštenih ruku. Moramo se boriti, nastojati nadvladati ih. No, ono što je puno važnije u svemu tomu je dati lijepo svjedočanstvo. Najčešće kada nas zadese neki problemi ili teže okolnosti želimo da se čim prije riješe (npr. osobni problemi, bolesti, obiteljski problemi, poslovni problemi, narušeni međuljudski odnosi...). No, moramo biti svjesni kako nećemo moći uvijek sve situacije riješiti kako i kada mi želimo. Nemamo sve pod kontrolom i nekada se stvari u životu odvijaju bez mogućnosti da nešto značajno promijenimo ili da nadiđemo situaciju. Evanđelje nam nigdje ne kaže i ne garantira da nikada nećemo izgubiti, nego nas potiče da se borimo do kraja. Dostojanstvo onoga tko se bori ne vidi se toliko kada pobjeđuje, koliko onda kada gubi.

Kršćanin se, stoga, ne prepoznaje po tome da uvijek uspijeva riješiti sve obiteljske, poslovne, zdravstvene ili druge probleme, događaje i situacije bilo koje vrste i opsega... Kršćanin se prepoznaje po tome što sve te događaje, situacije i okolnosti pretvara u priliku da svjedoči Evanđelje. Nije to uvijek lako. Povijest nam dokazuje kako su mnogi svjedočenje vjere platili čak životom. Jedan od tih svjedoka je i naš sv. Nikola Tavelić. Ako imalo pratimo vijesti lako ćemo uočiti kako i danas u mnogim djelovima svijeta, čak i u Europi, oni koji svjedoče ili jednostavno žive vjeru bivaju ubijani.

Ne mora biti samo fizičko nasilje, svjedoci vjere nerijetko su izloženi ismijavanju i drugim oblicima progona. No, to nas ne smije zastrašiti jer znamo i vjerom prihvaćamo da smo u rukama Božjim i da što god nam se dogodi možemo nositi i podnositi. Zato Isus i kaže *ni vlas s glave neće vam faliti*. To ne znači da nećemo trpjeti, nego upućuje na Božju ljubav i blizinu koja neće faliti kako god se odvijala situacija. Bog je s nama u svim (ne)prilikama i ne ostavlja nas.

Što se, dakle, od kršćanina traži? Isus daje jasan i nedvosmislen odgovor: *svojom ćete se postojanošću spasiti*. Želiš li biti slobodan i radostan, budi postojan. Postojanost je preduvjet istinske slobode i evanđeoske radosti. Ona je, interpretirajući današnje evanđelje, ključ koji otvara vrata neba i možemo reći sržna poruka današnjih svetopisamskih čitanja. Potrebno je biti postojan i u teškoćama života, i tijekom velikih neprilika i nepogoda ali i u razdobljima mira. U svakodnevnim prilikama, kakve god one bile, valja biti postojan. To nam omogućuje ispravno se odnositi prema životu, odgovorno se ponašati, boriti se kada treba i kako treba i ne odustajati nego hoditi ustrajno.

U Bibliji je postojanost vrлина progonjenih i obespravljenih ljudi, onih koji ne mogu situaciju promjeniti nego se moraju boriti. To su ustrajni i odgovorni ljudi koji ne okrivljuju okolnosti i uvjete u kojima se nalaze nego njihovo je ponašanje i držanje utemeljeno u vjeri u Boga i u vrijednostima koje proizlaze iz te vjere da će *sunce pravde ogranuti*, kako kaže prorok Malahija, tj. da Bog ne ostavlja čovjeka i da sve na dobro izvodi. U ovom promjenjivom svijetu punom brojnih izazova to je vrлина potrebna za svakodnevni život. Ta postojanost resila je i našeg sveca Nikolu Tavelića koji je očito znao gledati onkraj vremena i usmjeriti pogled i srce prema Bogu.

Budi umrežen!

Dopusti Isusu da te ulovi i zahvati svojom mrežom ljubavi. U poruci za 53. Svjetski dan sredstava društvene komunikacije papa Franjo piše kako *metafora mreže doziva u pamet drugu sliku bremenitu značenjem: sliku zajednice. Zajednica je to snažnija što je povezanija i čvršća, ako je nadahnut osjećajima povjerenja i teži zajedničkim ciljevima. Kao mreža solidarnosti, zajednica zahtijeva uzajamno slušanje i dijalog, utemeljen na odgovornom korištenju jezika*. Biti umrežen znači biti uvezan, biti čovjek zajednice. A pojam zajednice je usko vezan uz pojam i značenje bratstva. *Fraternitas* – lijepi je latinski naziv za bratstvo. Kod nas kada čovjek kaže bratstvo podsjeća nas na, ne tako davna, vremena režima koji je bio i promovirao sve drugo samo ne bratstvo. No mi kršćani doista trebamo živjeti i promovirati bratstvo, bratstvo utemeljeno na Evanđelju.

Stoga, kad kažemo budi umrežen hoćemo reći budi živi dio zajednice. Živjeti u bratstvu i tako djelovati nama franjevcima je identitet. Bog je htio da se oko mladog Franje Asiškoga okupe i drugi mladići koji na taj način žele slijediti Krista i da formiraju bratstvo koje se tijekom ovih osam stoljeća

proširilo na sve strane svijeta. I naš sv. Nikola Tavelić prepoznao je Božji poziv da živi u bratstvu i da ostvaruje misionarski poziv u bratstvu. Ni u mučeništvu nije bio sam. Osim što sutra slavimo njega, slavimo i spomen ostale trojice fratara Deodata, Stjepana i Petra. Dakle Nikola nije solirao, nego zajedno s braćom je donio odluku ići u Svetu Zemlju, zajedno su razlučili i odlučili naviještati Isusa Krista i zajedno su umrli za Isusa Krista, te iz ljubavi i želje da se svi ljudi spase. Zato je zajednica jako bitna, možemo reći temeljna za duhovni rast.

Mi ovdje okupljeni smo zajednica – Crkva, braća i sestre. Dakle, biti aktivni član zajednice i živjeti intenzivno tu bratsku dimenziju je jako važna stvar za svakoga kršćanina. Zajednica ima snagu preobraziti čovjekov život i otvoriti mu nove vidike jer Bog djeluje ondje gdje su dvojica ili trojica u njegovo ime. Svijet, naprotiv, nudi jedan individualistički stil života koji izolira čovjeka današnjice. Stoga, u takvom svijetu obilježenom sebičnim individualizmom, karijerizmom i potrebom za samoostvarenjem često na štetu drugoga (jer ga se gleda kao konkurenta) potrebno je dati adekvatan kršćanski odgovor. A to je upravo ulaganje u zajedništvo, u bratske i prijateljske odnose jer je to mjesto gdje se Bog uprisutnjuje. Mi ispovijedamo vjeru u Boga koji je trojstvena ljubav, koji je unutar sebe zajedništvo, te želi da i mi ostvarujemo međusobne odnose koji će biti odraz trojstvene ljubavi i zajedništva. Isus živi bratstvo s apostolima, sv. Pavao ima svoje bratske zajednice – evo i danas smo slušali kako se obraća Solunjanima usmjeravajući ih da izgrađuju zajednicu i upozoravajući ih da svojim grijesima nanose štetu bratstvu.

Gdje crpiti snagu i nadahnuće za zajedništvo? Na Izvoru, u Svetoj misi. Mi u zajednici se okupljamo na lomljenje kruha i slavimo zajedno Boga, pa nije čudno kad, tada teolog Joseph Ratzinger, piše kako je euharistija koja je u srcu Crkve *sakrament bratstva*. Tu je vrhunac i početak našeg bratstva koje treba buditi i mijenjati svijet u kojem živimo. Kvaliteta naših bratskih odnosa je ono bitno što nas razlikuje od svijeta i ono za čim ljudi našeg vremena žedaju. Tamo gdje nema *fraternitasa* tamo nema života. *Fratrinitas* (bratstvo) oživljuje, oplemenjuje i usmjerava čovjeka. Stoga smo pozvani svijetu posvjedočiti živu Crkvu, taj *fraternitas* koji može utjecati na preobrazbu ljudi našeg vremena.

Budi hodočasnik!

Sigurno većina nas ima neko iskustvo hodočašća. Ako nemate svakako barem jednom se uputite na hodočašće. Hodočasnik, polazeći od našeg kršćanskog razumijevanja toga pojma, je onaj koji se upućuje u neko svetište, obično gdje se nalazi grob ili relikvija jednog ili više svetaca. Može to biti, kao što su novija hodočasnička odredišta, i mjesto ukazanja ili posebnog djelovanja Božje milosti. Dakle, hodočasnik želi, putujući odnosno hodajući i obilazeći ta mjesta dotaknuta Božjom ljubavlju, častiti Boga, uteći se zagovoru BDM ili svetaca i nadahnjujući se primjerom njihova života

želi se i sam mijenjati. Prema sv. Augustinu smisao kršćanskog života je *peregrinari ad Dominum*, čime nas podsjeća da smo na ovdje na zemlji na proputovanju prema vječnosti. Isto tako, hoće reći da hodočašće podrazumijeva težnju vjernika da u svakodnevnom životu, crpeći snagu u sakramentima i nadahnjujući se životima svetaca, ostvaruje svetost života.

Koje su, dakle, neke bitne karakteristike hodočasnika?

1. Mi duhovno rastemo i sazrijevamo, možemo reći da smo **tražitelji**. U nama je prisutna žed za Svetim. I ponekad uočimo da smo u nekoj potrebi ili na nekoj prekretnici ili želimo na dublji način duhovno rasti. To stvara želju da poduzmemo neko hodočašće, osjećamo se pozvanima proživjeti neko razdoblje na putu i dosegnuti cilj tj. neko svetište što je svojevrsna avantura. Stoga, važno je da sazrijevamo u vjeri i da smo spremni na avanture koje uvijek nose jednu neizvjesnost i težinu puta ali nas učvršćuju u vjeri.

2. Važan dio odlaska na putovanje ili hodočašće je **iščekivanje i dobra priprava**. Hodočasnik je onaj koji se zanima za neko odredište, za kulturu toga mjesta, za ljude, za osobne potrebe na putu. Zanima se za geografiju, te način i sredstva kako dosegnuti cilj. Samo hodočašće je već jedan oblik molitve, ali hodočasnik već prije polaska moli želeći u tom duhovnom ozračju započeti svoj put. Dakle, iščekivanje i priprava nas čini dostupnima, otvorenima. To je jako važno u životu svakoga čovjeka, a osobito nas kršćana.

3. Ići na hodočašće, unatoč pripremi, podrazumijeva i neke neočekivane okolnosti. Danas su nama dostupne sve informacije i možemo se dobro pripremiti. U srednjem vijeku nije bilo tako. Ljudi su kretali na hodočašće bez previše informacija **prepuštajući se Božjoj Providnosti**. No i danas, unatoč dobroj pripremi, tijekom hoda bude iznenađenja. Mi kršćani smo pozvani, u ovom svijetu *to do* (napraviti, činiti) gdje je svakodnevica u minutu isplanirana, dopustiti da nas Bog iznenadi i prepustiti se Božjoj providnosti.

4. Biti hodočasnik znači **odreći se** nekih svakodnevnih navika, **otkrivati** mjesta koja imaju svoju povijest i značenje, **suživjeti** se s prirodom i **promatrati** ljepotu krajolika i svega stvorenog te tako hodajući ili vozeći se hvaliti Boga Stvoritelja svoga i otkrivati dublju stvarnost i smisao života i poziva. Nije li to potrebno kršćaninu, svakome od nas?

5. Hodočasnik je onaj tko kuca na vrata drugoga i traži biti primljen na konak. Danas hodočasnici obično idu u hotele i druga smještajna mjesta, dok je kroz povijest bilo nešto drugačije. Kako god, hodočasnik je onaj tko traži pomoć, koji zna prositi, **koji je upućen na drugoga**, na Boga i na braću ljude. Uostalom, iako na hodočašće možemo ići sami, ipak najčešće se ide u grupama. A čak i ako idemo sami susrećemo druge na putu ili nas drugi ugoste. Naime, od srednjeg vijeka preko

renesanse pa sve do danas, naši samostani su primali na konačište i noćenje hodočasnike koji su išli u sveta mjesta. Tako recimo u ovim vašim krajevima redovito su odsjedali ljudi na putu prema Svetoj Zemlji, najvažnijem hodočasničkom odredištu u svijetu. U tom smislu, hodočašće omogućuje bolje upoznavanje zajednice i stavranje zajedništva ako se radi o jednoj grupi, ili pak omogućuje susrete ljudi različitih karaktera, korijena, kultura i nacionalnosti, a samim time širi vidike i favorizira kulturu susreta, toliko potrebnu našem vremenu.

I naš sv. Nikola Tavelić bio je hodočasnik. Možemo reći da je njegov život jedno pravo hodočašće. Kao dječak ili mladić osjetio je poziv da hodi za Kristom u Redu sv. Franje. Sazrijevaio je njegov poziv i napokon je shvatio da treba biti ribar ljudi. Možda je mislio ribariti po šibenskom kanalu, ali put ga je odveo u unutrašnjost, prema Bosni. Ovdje čuvate živu uspomenu ali i jedinu relikviju koja podsjeća na sv. Nikolu T. – sandale. Trošio je Nikola svoje sandale naviještajući Evandjelje u ovim krajevima, a onda i po Bosni i po Svetoj Zemlji. Fra Ivon Ćuk, pisac Tavelićevog životopisa, u svojoj knjizi *Mučenik iz Krešimirova grada* kaže: *Sveci ne poznaju i ne priznaju nikakvih granica osim onih što oštro dijele grijeh i krepost, zlo i dobro.* Nadahnut evanđeljem i primjerom sv. Franje išao je Nikola ususret čovjeku, tražio je čovjeka na njegovim egzistencijalnim periferijama. Pokretala ga je ljubav prema čovjeku i želja da se svi ljudi spase i da upoznaju Krista. Poderao je sandale svjedočeći i pronoseći evanđeosku poruku. Zajedno s trojicom braće fratara umro je iz ljubavi prema ljudima kojima je naviještao Evandjelje. Sveti papa Pavao VI. osvrćući se na njihovo mučeništvo rekao je: *Dobro čitajući njihovu povijest i zagledavajući se u njihove duše, vidimo da ih na mučeništvo nije naveo duh neprijateljstva nego baš ljubavi, naivne ljubavi i lude nade. Ta naivna ljubav i luda nada* možemo reći da su dokaz njihove autentične vjere koja neminovno propituje ljude s kojima živimo, radimo, družimo se, kojima naviještamo... Potaknuti primjerom sv. Nikole T. valja nam se upitati kakva je naša vjera, nada i ljubav.

A mladima ispred kojih je život pun iznenađenja i koji potaknuti primjerom sv. Nikole žele nasljedovati Krista izbliza i naviještati Evandjelje po svijetu reći ćemo Budi fraJer...

Budi postojan! – Budi umrežen! – Budi hodočasnik! – Budi fraJer...